

Y 2 Ex. — t, Jupiters Drabanter, som i Bref inskickat en 100 Riksdalers Sedel i utbyte för 100 mina Sedlar, ärhindras at återhämta den, så wida de upgifwit ingen annan adress än Planeten Jupiter, til hwilken ingen Postgång ifrån Stockholm är inrättad, ej heller wet jag något säkert ställe — Jag ärnar emedlertid deponera den på något säkert ställe såsom Präst-Cellan &c.

Utgif.

Annonce.

Detta Dagblad utkommer 3 gånger i weckan, näml. Måndag, Onsdag och Fredag kl. 8 om mornarne då Helgedag ej infaller, i Boklådan wid Riddarhus-Torget mitt emot Rådstugan. Där säljes första Skåcken komplett i 2 band, för 1 R:d. 16 s. Hwarje band kan ock säljas särskilt, samt Eloisas Bref til Abelard, fri Öfversättning af Utgifwaren, inbundit för 4 s. — De som wilja komplettera första Skåcken med Numror som felas dem, hafwa tillfälle at göra det hos Utgifwaren som bor i Herr Björkmans hus i fall samma Nummer finnas, ty en del äro utgångna, men de måst efterfråga de åter oplagda, såsom det ypperliga Talet om Religion af Wästen Ganganelli, Dödens Tempel, Öskulden, af et wittert Swänst Fruntimmer, som ehuru begärligt det är, borde ännu wara det mer, — eller om det befalls för beqwämligheten skull, blott de requireras i Boklådan skola de stickas dit — De åter, som wilja pranumerera eller insända något til införande i Wälsignade Trycksribeten, behagade adressera sig därstädes eller hos Utgifwaren, som med en slags grämselse saknat några qwicka pennors foster, hwarmed han hedrades i början, såsom N:o 11, 12, 14, 15, 16, 17, 20. Äro dessa genier i grafwen, har jag wäl intet hopp, men leswa de, anhåller jag at de måtte continuera i sina gracer — Jag önskade at hwem som hålbst hwars tid eller lust ej skulle tillåta at insända något egit, wille ge mig anwisingar på ämnen eller utdrag ur någon Bok som wore applicable til införande, jag skulle wara högst förbunden, i synnerhet om Boken tillika läntes mig på en högst 2 dagar, och lämnades jämte anwisingen i Boklådan.

Utgif.

N:o 7 utkommer den 13 Mars.

Stockholm Tryckt hos Carl Stolpe.

Dag = Bladet:
Wälsignade Tryck = Friheten.

Andra Skäcken,

N:o 7.

Stockholm den 13 Mars 1782.

Skeppet *)

Et skepp, som hade seglat flera resor til Ostindien, blef på hemresan wäderdrifwit, och strandade på en obebodd och wild kust, men det stötte ej hårdt, och ingen enda själ omkom derwid, som skeppsbrott, war det det lyckligaste i werlden. Emedlertid, så samlar besättningen sig, undersöker, rådslår och besluter enhälligt at skeppet alt för wäl kan repareras, at sjelfwa skräfwet wore ganska förswarligt, och at ehuru det redan gjort 4 resor, så kunde det ännu tjena ganska länge. Några stora Matadorer, som blott woro om bord som Passagerare, och woro aldeles skilda ifrån alt befäl wid skeppets förbrande, började skrifa, dels i råddhåga öfwer sina betydan- de lif, dels at de wille lysa med sin slughet, det man derigenom fastade sig i uppenbar dödsfara, at Fartyget wore så sönderlagit, at ingen Byggmästare kunde hjelpta det, och at man hade ej annat at gjöra än bränna op det — Ny öfwerläggning, det ewiga pladderandet gjorde både Styrmannen och Besättningen wankelmödig, swarare af ledsnad wid deras enwighet än af öfwerlygelse, bestöto de om at tända eld på Fartyget, och de där stora Matadorerna, som hade ingen annan syssa, exequerade det straxt — Alt wäl bestält, yppar sig omsider en annan fråga, som förut ingen kommit ihåg. Et nytt skepp borde byggas, om folket nånsin skulle komma derifrån, men här fans ingen bjelke, intet tåg, med et ord, hwart enda skepps-ämne saknades. Nu, sedan Provianten, som varit om bord, blifwit förtård, började hungern infinna sig, ön war obebodd, så at det ej war tillfälle at tigga med heder, sluteligen, hwar enda både Rådgifware och Rådtagare förgicks i nöd och elände, jämrande sig i dödsstunden öfwer sin oförskikthet, at hafwa förstört det enda medlet til deras räddning.

Se

*) Insändt.

Se där! Ni ewiga Project-Makare! Ni samrände förnåma Råd-gifware! som inbillen Er at wara så uimgån geliga för at underwisa och at låra era Herrar, de föresåtta sig blott at hämma missbruken, at ändra det odugliga, Ni finnen det mera lätt at wända upp och ner på ordning, lagar och stiel, och at förstöra allt — Men hafwen Ni nå sin tänkt på följderna? Weten Ni at Assyriska Monarchien geft under och at den aldrig mera kom upp?

Historietter och Infall.

Man har observerat nästan på alla Theatrer i werlden, at en Mamsell i Choëurn aldrig gör så brillant lyckta som en Mamsell i Balletten, at då den förre marcherar i Calocher på Repetition, så åter den andra i grant equipage dit. Det tros at då d'Alembert en af de första Mathematici i Franckerike sått detta som et ganska swårt probleme at oplösa, har han swarat, at det härledde sig ifrån rörelse Lagarne.

En Opera-Danseuse i Paris, ehuru hon igenom sina små behagligheter ruinerat flera de högsta Herrar, war ändå utan all offostran, så at hon ibland exprimerade rätt förwändt sit eget modersmål, hon sade då, åtminstone kan intet malicen debitera at jag omgås med folck som är sämre än jag, så wida flera af Corps Plumatique warit hos mig till middagen (hon wille säga Corps diplomatique).

En Mamsell förargade sig ganska mycket i et sällskap beröfwer, at hon fått höra det man beskylde henne haft 4 barn med en wif Herre — hwarföre ta så illa wid er min Lilla Mamsell? swarade en i sällskapet, må intet folck som har wärld, weta, at man aldrig bör tro mer än hälften af allt hwad som sägs?

En Elegant som änteligen trötnade wid alla sina conquerer och at flyga från den ena blomman til den andra, wille gibra et slut och gifte sig. Då hon geft ut brudstoln, sade hans unga Fru: jag hoppas min man! at du nu är ifrån alla dina willfarelser, och at du hådan-
 efter

efter blir stadig och klok, ja svarade han, Min hustru! jag försäkrar dig at af alla mina sortiler är denna den sista.

En Herre hade gift sig med en flicka, som igenom sin skönhet, sit allfarswärda tycke, och sina tagna seder förtjuste alla dem som blott kände henne på dessa skäl, hwilka ofta äro kraftiga nog. En wän råkar den nygifte Hern, gratulerar honom af hjertat til en så charmant hustru. Mannen, utan at swara, tar op sin penningpung och visar för den där wännen, som förbländad af det som lyst, säger ack! hwad Ni där har en mängd sköna ducater. — Ja, svarade Mannen, det är på samma sätt med min hustru som Ni berömmar så mycket, som med ducaterna, alt det som glimmar är intet guld, det är blot några förgylta kopparpengar jag i spel marquerar med — Där er håbanefter at aldrig dömma på apparencon, Min hustru är full af nycker, flygtig och arg, det är omöjligt för mig at lesa tillsammans med henne.

Til Mamsell S ** som en Poet kallade för Kärleks-Gudens egit Barn *)

Din Smickrare, må han då röna!
Min Chloe! hwad han orätt har —
Til sådan wårt och alt det sköna
En blind kan aldrig wara Far.

Poetens Swar.

Nej, Chloe! jag bewiser kort,
Hwad hela werlden kanna borde:
At Astrild ryckte bindeln bort
Och dig med öppna ögon gjorde.

*) Insända.

Forts.

Sortsättning på Respective Prænumeranter, hwars Commissio-
nair Utgifwaren är.

F 2 Exempl. — b, H. K. — c, P. O. 2 exempl. — r, A — g,
F. U. 2 exempl. — n, R. — o, V. J. — f, K. 4 exempl. — d,
Societas illitterata tillsammans et exemplar — s, M. G. — i, R.
M. — å, Q. V. 10 exemplar — å.

A n n o n c e.

Jag har riktigt bekommit til införande ifrån Frälse-Bonde, for-
dom Djäkne, som daterar sit Bref från Roslagen, 2 mil ifrån
Stockholm, några upgifter om Brånwin, Skinpålsar, Drank, Wat-
ten-sqwalp. Jag beklagar, at jag måtte neka Er, min låra Danne-
man! så wål som min medbroder Stockholms Posten gjort, hwilken
efter er berättelse ej eller infört dem — Men ämnet, ehuru starkt eller
swagt det kan för öfrigt wara, passar intet i mit Blad, och är emot
des första inrättning, alt hwad som intet är angenämt, glättigt och
och smickrande at höra, ware långt ifrån Wålsignade Tryckfrihe-
ten. Edra löften om vidare upgifter i wålståndet där ute på lan-
det, inför jag med tackfågelse, så mycket mera, som de låra blifwa
ganska hugneliga.

N:o 8 utkommer den 15 Mars.

Stockholm Tryckt hos Carl Stolpe.

Dag = Bladet:
Wälsignade Tryck = Friheten.

Andra Skäcken,
N:o 8.

Stockholm den 15 Mars 1782:

Afhandling at lära Wetenskaperna i 16 Tomer, *) Skrifwen för
Prinsens af Parma underwisning af dess Informator Abbé
Condillac, är en Bok som borde lännas i alla regeringar där
Prinsar opfostras, för dess lätta skrifart, dess grundlighet, och för de
wackra och människofärliga principer han ger sin Höga Eleve i Rege-
ringskonsten, den swåraste af alla och ofta den måst försummade.
Den är en hufwudbok för alla Gouverneurer, för alla som fått det
högsa ansvaret at dana Furstars hjertan til millioner människors
wälfärd. — Då Auctor går i ordning ifrån de första barndoms åren
til dem då Sjålen hunnit sit mål, då tankar och begrep äro utwid-
gade, kan den ej annat wara än widlöftig — Jag skal just studera
at gjöra så korta utdrag, på det edra, äfwen de flyttigaste Läsare, ej
böra tröttna.

Då Abbén skal bewisa at nästan alla Wetenskaper böra lännas
af en Regerande, säger han med en uplyst Filosofs dristighet: „Ni
„måtte tilstå min Nådiga Herre! at det wore nog lågt för Er Hög-
„het at ej förstå hwad kunnigt folk talar, at wara rädd för deras
„sällskap, at ej antaga wid ert Häf och ikring er person andra än
„galningar (des lots) eller halflärda, som af alla galningar äro de
„odrägeligaste i förnuftigt folks ögon. Om Ni ej wiljen hysa en slags
„fruktan för wettigt och förståndigt folk, så skaffa Er helf tilräckelig
„kännedom. Wätte er själ wara nog stor för at högakta den minsta
„af era undersätare, blott hjerta, wett och dygd äro hos honom för-
„enade! och blygs, om Ni ej kan styta af andra förtjänster än Er
„Göddel.“

När Condillac skal lära sin Höga Herre Historien, går han til
de rätta källorna, målar Nationerna, deras character så moraliska som
fysiska; grunderna til deras styrelser, styrelsernas mer och mindre
be

stånd eller fall, och derigenom wänjer han Fursten at sielf se och döma af orsakerna til deras wärkan.

Då han talar om Monarchiers första förmodeliga öbrjan eller anledning, at en husfader war den första i sit lilla hushåld, som med råd och dåd geck sin hustru, barn och tjänstefolk tilhanda, säger han til Prinsen „Ni ser huru wida den första tidens Monarchier woro skilda ifrån den sáfånga, den storhet, och den magt som nu förbländar undersåtare och som olyckligt wis någon gång förbländar Monarcherna sjelfwa.

Ordsakerna til det lilla Grekelands wälde och Persiska Monarchiens fall, påstår Condillac ligga i intet annat än den förres förnuftigare regeringsfätt, som långt mera än mistalet och folknummern utgör den sanna styrkan. I Grekland war ej folket slafwar, i skydd för Regeringens wälbsamheter och nycker, så säkert om sit bestånd som sin egendom, förtjensten allena och aldrig favoritsskaper gjorde befordringarna, wett och kundskaper förde befålet, det är dersöre som Athen, då hon jogar i landsflykt sina största Fältherrar, finner hon snart dylika. Hon fraktar dem, uten hon högaktar dem, och det är denna högaktning som alstrar nya.

Äter i et Rike, som Persien, hade folket, främt och föraktadt, gjort sig en wana af at krypa. Ständigt et mål för tyrannier och födslingar, ansåg det dem som et nödwändigt ondt, liksom jordbäfningar i de Ödöra länderna, det är långt ifrån at där funnos Medborgare, där är intet fädernesland hwar folket ej har et gemensamt intresse med sin Kung, som ej rådför, ej känner annat än sit eget. Utan all slags täflan, med en läghet i själen, äro de liksom döddött i en kropp som är stullig och full af elaka wätskor — Hwem bör då undra om Persiens folkhopar, (ty Armées kunna de ej kallas,) woro utan Ansförare, utan ordning och utan tapperhet.

Monarchen på Persiska Thron war ej stor och mächtig, utan inswepad i prakt och öfwerflöd wid sit Hät, och Häfmanuernas hela höghet bestod i intet annat än behändigheten at kunna roffa at sig några skarfwor af sin Herres öfwerier på undersåtarens behofwer, och lysa med. En Aristides löslad dem hade warit föraktad, de behöfde aldrig besitta sig om dygder och dygdiga egenskaper, ej heller ägde de dem, det war dem nog at smickra för at stiga up på deras fall, som tyranniet brädförte, lyckligt, då det seck sig en swepsat, det war dem lätt at behaga en Furste utan begrep och utan ära — Den ensaldige Monarchen trodde dem skickliga til allt, efter de niöto den stora äran

